

prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău – S. Pahupa
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău - Eu. Fistican, Vl. Clima și V. Cotorobai

Î N C H E I E R E

10 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător

Judecători

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari și Luiza Gafton

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Zabiaco Matriona, prin intermediul avocatului Lepădatu Tatiana,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zabiaco Matriona împotriva Tatianeii Leu, Busuioc Gheorghii, intervenienți accesorii societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău cu privire la obligarea racordării furtunului apeductului la aprovizionarea cu apă potabilă, achitarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de Zabiaco Matriona și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 13 iunie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă :

La 30 decembrie 2014 Zabiaco Matriona a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatianeii Leu și Gheorghii Busuioc, intervenienți accesorii societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău cu privire la obligarea racordării furtunului apeductului la aprovizionarea cu apă potabilă, achitarea prejudiciului material și moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată Zabiaco Matriona a indicat că din anul 1966 locuiește în casa situată XXX.

După ce vecina sa Simeșenco Ecaterina, care locuia în casa nr. YYY a decedat în anul 2004, proprietari ai imobilului au devenit Leu Victor și Busuioc Gheorghii, care au construit o nouă casă pe acest teren.

A mai indicat că la 17 octombrie 2004 din considerentul că apeductul vechi nu mai funcționa, cu consimțământul Anei Jerenenco, care domiciliază în casa ZZZ, s-a conectat la linia de aprovizionare cu apă centralizată, având drept temei permisul acesteia de a racorda țevile la sistemul de aprovizionare cu apă din fântână acesteia, fapt ce se confirmă prin recipisele din 17 octombrie 2004 și 08 noiembrie 2006.

A concretizat că cu permisul Ecaterinei Simeșenco a trasat apeductul de la fântâna vecinilor Jerenenco prin ograda primei spre casa sa.

Din anul 1999 până în anul 2006 Leu Victor nu a plătit serviciile de alimentare cu apă, fapt pentru a fost deconectat de la aprovizionarea cu apă de către societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău”.

Din considerentul că aveau un apeduct comun cu vecinii din casa YYY, a fost nevoită să traseze un nou apeduct, care trece sub bordura străzii și să se unească de la fântâna familiei Jerenenco, achitând pentru achiziționarea și instalarea furtunului suma de 8 000 lei.

În anul 2006 Leu Victor s-a conectat din nou la apeductul din fântâna familiei Jerenenco și totodată a tăiat furtunul său aflat în fântâna Anei Jerenenco.

În primăvara anului 2014 Leu Victor a decedat și dânsa s-a adresat societății pe acțiuni „Apă Canal” mun. Chișinău cu cerere de a fi racordată la apeduct, cererea sa fiind admisă, astfel a fost conectată la fântâna Anei Jerenenco, însă apa nu ajunge în casă, deoarece Busuioc Gheorghii și Leu Tatiana au săpat o groapă chiar sub peretele casei sale, destinată canalizării menajer-fecaloidă, prevăzută drept veceu pentru lucrătorii care construiau casa cu trei etaje, iar mai târziu au mai săpat o groapă lângă porțița casei lor de la intrare de pe stradă pe bordură, care deseori se umple și inundă strada provocând un miros neplăcut.

A mai reliefat că din anul 2006 s-a adresat cu nenumărate plângeri organelor de resort, însă aceste petiții nu s-au soldat cu efect pozitiv.

Din cauza lipsei comodităților, a fost nevoită să se treacă cu traiul la feciorul său.

Zabiaco Matriona cere obligarea lui Busuioc Gheorghii și Tatianeii Leu să racordeze furtunul apeductului la aprovizionarea cu apă potabilă, încasarea din contul pârâților a prejudiciului material în sumă de 8 000 lei și a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei (f.d. 5-7, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoreii Rîșcani mun. Chișinău din 13 iunie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Zabiaco Matriona (f.d. 116, 119-122, vol. I).

La 05 iulie 2016 Zabiaco Matriona a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoreii Rîșcani mun. Chișinău din 13 iunie 2016 (f.d. 125, vol. I), iar ulterior a depus apel motivat împotriva aceleași hotărâri.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 14 iunie 2017 a respins apelul declarat de Zabiaco Matriona și a menținut hotărârea Judecătoreii Rîșcani mun. Chișinău din 13 iunie 2016 (f.d. 218-226, vol. I).

În motivarea soluțiilor instanțele de judecată au indicat că prin adresa nr. 01/2371 din 27 noiembrie 2014 societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” a comunicat că de către sectorul de exploatare a apeductului Rîșcani, la cererea Matrionei Zabiaco au fost efectuate lucrări de reconectare individuală, însă a fost constatată o scurgere pe sectorul particular al Matrionei Zabiaco, fapt ce a generat deconectarea apeductului.

Au mai reținut că angajații societății pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” au încercat să o reconecteze pe Zabiaco Matriona la apeduct, însă apeductul acesteia are o scurgere ce necesită reparații din cont propriu, fapt ce exclude culpa proprietarilor casei de locuit YYY de la lipsa aprovizionării cu apă a casei XXX.

Instanțele de judecată au notat că în perioada anilor 2006- 2014 casa XXX nu a fost conectată la apeductul cu apă pentru a se putea invoca că vecinii ar fi deconectat-o neautorizat pe Zabiaco Matriona.

La 10 noiembrie 2017 avocatul Lepădatu Tatiana, împuternicită prin mandatul din 22 martie 2017 să acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 199, vol. I) a declarat în interesele Matrionei Zabiaco recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs avocatul Lepădatu Tatiana a indicat că instanțele de judecată au apreciat arbitrar circumstanțele pricinii, în condițiile în care Zabiaco Tatiana a solicitat conectarea la conducta de apă înainte de începerea lucrărilor de construcție a casei din YYY.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 04 decembrie 2017 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective, însă până la data examinării chestiunii cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Zabiaco Matriona, prin intermediul avocatului Lepădatu Tatiana, intimatul nu a prezentat referință.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de Zabiaco Matriona, prin intermediul avocatului Lepădatu Tatiana în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La 04 septembrie 2017 Curtea de Apel Chișinău a expediat Matrionei Zabiaco și avocatului Lepădatu Tatiana copia deciziei din 14 iunie 2017 (f.d. 227, vol. I), și având în vedere că la materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea de către participanții la proces a copiei deciziei instanței de apel, recursul declarat la 10 noiembrie 2017, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost semnat de avocatul Lepădatu Tatiana, care a fost împuternicită de Zabiaco Matriona prin mandatul din 22 martie 2017 să acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărârea

judecătorească (f.d. 199, vol. I), recurentul fiind partea în proces care a declanșat acțiunea civilă, astfel încât temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă nu are incidență.

În conformitate cu art. 433 lit. d) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, instanța de recurs relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate *supra*, instanța de recurs conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate de art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția

Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, Completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul statuează că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyanyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul notează că cererea de recurs depusă de Zabiaco Matriona, prin intermediul avocatului Lepădatu Tatiana este întemeiată, în drept, pe temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă.

Totuși, din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, avocatul Lepădatu Tatiana a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară, asupra cărora instanța de apel și prima instanță s-au pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel nu este suficient de fundamentată.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că instanța de apel și prima instanță au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de Zabiaco Matriona, prin intermediul avocatului Lepădatu Tatiana în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Zabiaco Matriona, prin intermediul avocatului Lepădatu Tatiana se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecător

Ala Cobăneanu

Judecători

Dumitru Mardari

Luiza Gafton